

Bogár László: Nihil - a halál kultúrája

2016 szeptember 21. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Azt feltehetőleg Orbán Viktor legádázabb ellenfelei sem igen tagadják, hogy a magyar miniszterelnök tematizációs hatalma egészen kivételesnek mondható.

Csak emlékeztetésképpen a média két hatalmi pillérét a tematizációs és értelmező hatalom jelenti. A tematizációs hatalmával élve a média (és az abban szereplő médiaszemélyiség) megszabja miről, az értelmező hatalmával élve pedig megszabja, hogy mit kell gondolnia a világnak. Ha Orbán Viktor azt (még) nem is képes megszabni, hogy mit gondoljon a világ, de azt, hogy miről gondoljon bármit, azt egyre sikeresebben képes véghezvinni. Így van ez most a nihilizmus tematizációs pozicionálásával is. A költői Polgári Pikniken Orbán Viktor a következőket mondta „Amit ma az ellenfeleink képviselnek, annak semmi köze a nagy liberális elődök gondolataihoz, az pusztán nihilizmus. Ez a nihilista szemlélet lopakodva rátelepedett a világ és az Európai Unió intézményeire. Ismert képviselői is vannak, úgy, mint Juncker, Verhofstadt és Schultz. A nihilisták a társadalomban kisebbségben vannak, de az európai elitet már rég elfoglalták.” Érdemes kicsit eltérni ezeken a kétségtelenül markáns mondatokon, hisz a bennük foglalt gondolatok, az e gondolatok mögött meghúzódó drámai összefüggések Európa, sőt az egész emberiség jövőjét alapvetően befolyásolhatják. Ha a kérdés legmélyebb filozófiai szintjét kívánjuk megragadni, akkor azzal kell szembesülnünk, hogy az elmúlt évezredek során valamennyi emberi kultúra a jó és a rossz küzdelmeként írta le a világot, ahol a jó mindig a rendet, a rossz pedig a rendezetlenséget, illetve annak legvégső formáját a káoszt jelentette. Talán az is önmagáért beszél, hogy az ógörög nyelvben a rend felbomlását, „szétszórattatását” a „diabolosz” szóval írták le, ami azóta is az „ördög”, a „gonosz” kifejeződése. Az elméleti fizika egyik legrejtélyesebb fogalma az entrópia, ami éppen ezt a rendezetlenség felé haladást írja le. A kozmológiai elméletek pedig egyetérteni látszanak abban, hogy a rend időben és térben csak lokális, átmeneti jelenség lehet a világegyetemben, mert a világ alapértelmezett állapota a rendezetlenség. Előbb vagy utóbb minden rendezett struktúráról kiderül, hogy a rendezetlenségből lett, és hogy a saját rendezettségét csak azon az áron tudja fenntartani, hogy máshol viszont fokozza a rendezetlenséget. Amikor megeszünk egy darab csokit, vagy autóval lemegyünk a Balatonra, akkor két szénvegyület (a csokiban lévő szénhidrát és a benzinben lévő szénhidrogén) elégetésével azok rendezettségét pusztítjuk el annak érdekében, hogy a tudomásunk szerint legmagasabb rendezettségű struktúra, az emberi lét rendezettségét, testi-lelki jólétét fenntartsuk.

Az emberiség évezredek óta nem tudta ugyan mindezt a nyugatias modernitás tudományosságával megfogalmazni, de létét mégis ennek sokkal mélyebb ismeretében rendezte be, mint az a modern emberiség, amely tudományosan képes ugyan most már megragadni mindezt, de amit ténylegesen tesz, az brutálisan szembemegy mindezzel, és a globális entrópia minden eddiginél drámaibb növekedését hozta/hozza magával. A tradicionalitás embere még tudta, hogy megmaradásának egyetlen esélye csak az lehet, ha türelemmel, szelídséggel, alázattal igyekszik megismerni a létezés e legmélyebb lényegét, és mindent megtenni azért, hogy tetteivel lehetőleg minél kevésbé fokozza az entrópiát. Mindezt azért érdemes előre bocsátani, mert talán ennyi is elég annak az érzékeltetésére, hogy a nyugatias modernitásból nem egyszerre valamilyen szerencsétlen véletlen folytán tört most el a nihilizmus, hanem éppen ellenkezőleg, a nihilizmus a nyugatias modernitás legmélyebb, mindent meghatározó lényege. Ha tehát valóban szeretnénk megérteni annak az egyre látványosabb szétesésnek a mélyszerkezetét, ami ma világunkban lejátszódik, akkor ezzel a kétségtelenül elég kényes és kellemetlen összefüggéssel kellene szembesülnünk. Azzal tudniillik, hogy a nyugatias modernitás egésze csak úgy volt képes a saját elegáns rendezettségét (anyagi jólétét, kényelmét és biztonságát, erkölcsi és jogrendjét) fenntartani, hogy a világ minden más rajta kívül eső létmezőiben brutálisan fokozta és fokozza ma is a rendezetlenséget, a káosz felé vivő entrópiát. A nyugatias modernitás legmélyebb lényege a nihilista létpusztító-önfelé magatartás. Ráadásul van még egy rossz hír is, tudniillik nem állja meg a helyét az a jó szándékú feltételezés, hogy a többség nem nihilista, csak a gátlástalan, cinikus uralmi elit az. Sajnos a létrontásba befeledkező többség cinkos egyetértése és együttműködése nélkül aligha sülyedhettünk volna ilyen mélységekbe.

A többség ma azért látszik megváltozni, mert az eddig általa is támogatott nihilizmus, amit II. János-Pál pápa a „halál kultúrájának” nevezett, most már olyan látványosan rugdalja lefelé az entrópikus lejtőn, hogy ez már őt magát is megrettenti. Ám erejéből legfeljebb arra telik, hogy azt üvölti kétségbeesetten, hogy jöjjön már valaki, és csináljon már valamit. Mármint annak érdekében, hogy végre megint kényelmes és biztonságos legyen számára a világ. De persze mindezt úgy, hogy neki ezért semmit nem kelljen tenni, és különösen semmit ne kelljen változnia, sőt. Ám most már sokadszorra ideidézve Kornis Mihály Apa gyűz című fergeteges novellájának kulcsmondatát: „Ajvából jelentik gyerekek, ez így nem fog menni.”

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lajkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen:

<https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen:
<https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló